

zeti Színházban. Nagy Imre játszotta Ádámot, Jászai Mari Évát, Gyenes László Lucifert, Ujházi Ede Péter apostolt, Márkus Emma Hippiát, Helvey Laura Cluviát, Molnárné Kocsisovszky Borcsa Helénát és Náday Ferenc a Rabszolgát. A premiér 1028 forint 30 krajcárt jövedelmezett a színháznak, ami az akkori időkben szenzációs eredmény volt. Ez évben még 11-szer került színre. A következő évben a szereposztásban változás áll be, amennyiben Nagy Imre szerepét (április 14-én) Szacsvey Imre veszi át. 1884-ben összesen 9 előadást ért meg a tragédia. Az utolsó előadások (dec. 27-én) Jászai szerepét Fái Szeréna vette át. A 3-ik esztendő már rekordot jelent, amennyiben 19 ízben került színre. Az utolsó előadás nov. 19-ére esett és a bruttó bevétel 1149 forintra rugott. 1886-ban csak 10-szer játszották. Ez év dec. 26-án jubiláris előadásra is kitűzték, ekkor 50-edszer volt műsoron. A következő év hanyatlást mutat, mert csak 7-szer adták, úgyszintén az 1888-iki esztendő is, amikor mindössze 5-ször lehetett elővenni a darabot! 1889. máj. 25-ike érdekes dátuma a Madách darabjának; ekkor került színre a M. Kir. Operában, 1376 frt. 33 kr. jövedelem mellett. 1890-ben — szomorú statisztika! — csak négy ízben került színre! Ebből 3 est ismét az Operára esik. 1891-ben 5-ször volt kitűzve. Az érdeklődés 1892-ben már hatványozódik, amennyiben okt. 6-án Bécsben is színre került. Szacsvey, Jászai, Zilahy Gy., Dezső József, Gyenes, Ujházi, Pálffy, Márkus, Székely Cornélia és Keczéri Irén voltak a főszereplők. 1893-ban és 1894-ben 9—9-szer játszották. Május 13-án századszor került színre. Szomorú év volt az 1895-iki. Ekkor csak 3-szor adták és 549 frt. 90 kr. volt a legkisebb bevétel. (Aug. 20-án.) 1897-ben csak ápr. 9-én került ismét előadásra. Ez évben 11-szer játszották. A kegyelet is megszólalt ezuttal és a darab szcenírozójának, Paulay Edének síremlékére 1035 frt. 10 krajcár jutott. A következő évben ismét csak 4 estén szólaltatták meg a remekművet. 1899-ben 10 este volt az »Ember tragédiájá«-é. Jön a legujabb kor, a korona számítás, amely egyúttal emelkedést jelent. Így mindjárt 1900. jan. 28-án 2621 kor. volt a bevétel. 1901-ben 10-szer, 1902-ben 8-

szor, 1903-ban 7-szer adták. (Okt. 31-én Bakó László veszi át Ádám szerepét, első ízben.) A következő év megint visszaesést jelent: 3-szor vették csak elő. 1905. máj. 1-én Beregi Oszkár veszi át Ádám szerepét, Évát pedig Hegyesi Mari, Luciferét Ivánfi. Máj. 8-án Odry Árpád lép fel Ádám szerepében. Ez év örvendetes javulást mutat: most már arról szól a statisztika, hogy 24-szer szerepel a színlapon a tragédia. 1906. szept. 24-én kétszázadszor került színre. A következő évben 11-szer, 1908-ban 12-szer játszották. 1909. szept. 19-én Madách síremlékére adták elő. A bruttó bevétel ezuttal 3015 K és 40 fill. volt. Az 1910-iki esztendőben 13 ízben lehetett műsorra venni. Márc. 24-én eléri a 250-ik előadást, amikor a pénztári kimutatás szerint 2551 K és 45 fill. folyt be. 1911-ben az előadások száma: 13, míg 1912-ben 14. És most következik a nagy világgés előtti utolsó békés idő: 1913. Ekkor 15 est jut Madáchnak. A legkisebb bevétel 903 K (máj. 26-án) a legnagyobb pedig 3310 K 90 fill. (febr. 29-én, délutáni előadásban!) Október 14-én ismét jubilál, ekkor volt 300-adszor kitűzve. 1914. jan. első napján mindjárt délután volt kitűzve, amikor ismét tekintélyes összeg jutott a pénztárnak, összesen 2745 K 70 fill. Az 1915-iki év szomorúságot jelent: csak 4 ízben játszották. 1916-ban pedig egyáltalában nem is volt műsoron! 1917. okt. 15-én 325-ik előadása volt. Az 1918. és 19-es játékszezónban szintén nem adták. 1920-ban 27 estét foglal le, melyek közül kiragadunk két emlékezetes dátumot: máj. 18-án volt a legnagyobb bevétele: 16.532 K 80 fill.; a másik esemény okt. 24-ikéhez fűződik. Ekkor lépett fel a kolozsváriak dédelgetett művésze: Dezséri Gyula Péter apostol szerepében. Ekkor 350-ik előadását érte meg. 1921-ben csak 5 előadásban játszották. 1922-ben 13 előadása volt a tragédiának és utóljára okt. 16-án játszották. A Madách-centennárium alkalmából Hevesi Sándor újra színre alkalmazta, előadták 1923. jan. 23-án. Színesztörténelmi szempontból is felemlítünk e helyütt egy néhány érdekes dátumot. Vidéken elsőül Balogh Lajos színigazgató mutatta be, Baján, 1883. dec. havában. A vidéken még a következő színpadokon mutatták be: Kolozsvárott 1884. márc. ha-